

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 5 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nemškonacionalna zmaga.

Česar nihče ni pričakoval, to se je zgodilo. Sedaj pač nihče več reči ne more, da je v avstrijski politiki kaj nemogočega. Politika surovosti, razbijanja in divjaškega kričanja zmagala je nad delom za napredek države, nad pravico, ki je temelj in pogoj obstanka kraljestev, za enakost in pomirjenje narodov. — Šepavi Wolf, pijani vitez Schönerer sta zmagovalca in ponižno se jima klanja poslanec Nemeč dr. Ebenhoch. Odložil je orožje in upognil hrbet — pred Wolfom.

Kako odločen zagovornik ideje enakopravnosti Slovana z Nemcem je bil pred kratkim dr. Ebenhoch! Ločil se je ravno zaradi teh idej od svojih najbližnjih somišljenikov, od barona Dipaulija in za njim stoječih tirolskih poslancev. Čuj svet in strmi, to je tisti dr. Ebenhoch, ko jemu je nemško-nacionalna in židovska fakinaža v Lincu vpila z galerije, pfu! izdajalec itd. in ki je potem odgovoril: „Če mislite, da se vašega vpitja bojim, se zelo motite“.

Kakor kaže imenitna izjava Ebenhochova, koju je izustil v gornjeavstrijskem deželnem zboru, se je ta vendar le zbal kričačev Wolfove baže. Glavne poteze te izjave so sledeče: Češka se razdeli v tri pasove, o čemur Čehi nočejo ničesar vedeti, ker bi bil to prvi korak do prava delitve češkega kraljestva v province; in preklic jezikovne naredbe. Obsojal je praške demonstracije in Čehe, češ, da so oni povzročitelji nemirov, zahteval je prednost za nemštvo, govoril je v nemškem značaju Avstrije in o celokupnosti nemštva. Razven tega se je pa tudi ogreval za predlog izdajice Koliska, da bodi učni jezik po vseh tudi čeških šolah na Nižjeavstrijskem, nemški.

Lahko si mislimo, kako je ta izjava Ebenhochova zradostila vse Nemce-nacionalce, pruske vohune okoli Schönererja, kakor krščanske socialiste. Njegova lastna stranka ga skuša oprati in listi njegove stranke posvečujejo dolge članke v dokaz, da on ni tako hudo mislil, kakor je govoril, in da je hotel le Nemce drugih baž za predpust nekoliko „potegniti“.

Ebenhoch je zastopnik tiste stranke, katero so Slovani vsikdar radovoljno podpirali; naj se pomisli nekoliko na Tafféja, Hohenwarta itd. V zahvalo za to podporo smo dobili sedaj brco od nemških konservativcev.

Ta korak in ta izjava se ne da opravičiti, kakor zamorec ne toliko oprati, da bi bil bel. Označuje torej prav dobro nedoslednost Ebenhochovo in njega stranke. Glavna podlaga državnozbornske večine je bila ideja enakopravnosti in to je zapustila konservativna stranka pod komando dr. Ebenhocha, in s tem je zadala smrtni udarec prejšnji večini.

Splah bi bili morali vedeti Slovani že prej, da s takim človekom ni dobro se pogajati. Lueger, Dipauli in Ebenhoch so stari prijatelji in gotovo ne morejo ostati dolgo drug brez drugega. Pokazal je pa Ebenhoch že za časa slovanskega shoda v Krakovem svojo pravo barvo s svojo okrožnico, v kateri pravi, da na taki panslavistični(?) podlagi ne more obstajati večina.

Slovani v politiki ne smemo biti več pesimisti in ne smemo verjeti nemškim besedam, naj pridejo iz ust klerikalca ali katerega drugega. Nemeč je Nemeč, bodisi klerikalec ali liberal, krščanski socialista ali socijaldemokrat, konservativec ali nacionalist. Vsi so politični kameleoni.

To nam bodi dober nauk za vse prihodnje čase. Mi pravimo le, hvala Bogu, da je tega

nestrpnega stanja konec, ker, čeprav so Slovani kakor v copatah hodili s konservativci, vendar so vedno dobivali od Ebenhocha et Com. ukore. To nam bo pomagalo, še srčneje se okleniti drug drugega v dosego pravic slovanstva.

Brezdvomno je, da ima tu tudi baron Gautsch svoj delež. On je zagrizen nasprotnik Slovanov in pekla ga je ta večina neizmerno. Sedaj se mu je posrečilo jo razdreti. Vprašanje je pa, če je to v korist državi, še večje vprašanje pa je, če pomaga to Gautschu in njegovi vladi do obstanka. Državnozbornske večine brez Slovanov ne more stvoriti, ker je slovanskih poslancev toliko, da jim vsaka skupina o opoziciji pomaga do absolutne večine. Tudi Gautsch, ne samo Badeni, ima smolo v politiki.

Čudno je pa, da v Avstriji delavne, krepke in pravične vlade ne marajo. Badeni, ki je precej naravnost delal vsaj v zadnjem času, je moral iti. Gautsch se misli obdržati s tem, da dela vse pod roko in za kolisami. Pa tudi mi nisimo slepi in če nam drugega ne pomaga sprevideti njega mešetarjo za židom, nam pomorejo do tega taki pojavi, kakor je ta slednji. Badeni je padel, pa padel bo tudi Gautsch, če bo tako barantal, kakor je začel.

V Avstriji se je začelo vse nekako narobe sukati in vsi čutijo da jih sili, od barona Gautscha do nemških profesorjev, od nemških poslancev do nemških puršov, vse rije in rogovili proti Slovanom. Kako visoko je dospela zagrizenost in sovraštvo do Slovanov v Avstriji označujejo pod vladno barona Gautscha dopuščeni purševski shodi pod komando državnih uradnikov — profesorjev. Ti so pozabili na vedo in je nočejo več predavati, poprijeli so se politike in vtepajo mlademu naraščaju pangermanske ideje.

LISTEK.

Križ in polmesec.

Češki spisal F. J. Andrišk, prevel Podravski.

Beg je p. novil vprašanje, toda zamán.

„Kakó, ti mi ne odgovarjaš? Trd si, kakor splah vsi džauri. Toda vse to se dá upogniti. Pri nas se tuji najupornejši značaj omehča, da je kakor maslo. Toda kar je res, je res; povšeči si mi, fantin. Videli bodemo, kaj se da napraviti. Napravi mu postelj v poslednji kleti! Naj se nikdar ne sreča z materjo!“ naročil je stražniku Hisarju.

Brez ugovora dal se je Ivo zavleči v temno luknjo, nad katero so se zaprle padajoče dveri. Vsedel se je na kup stare, plesnjive slame, položil glavo v dlan ter gorko plakal. Jokal je dolgo. Hisar, prišedši na večer, našel je Iva še vedno v solzah. Ni stegnil rok po koruzi, katero je bil stražnik položil k njegovim nogam, ni se dotaknil posode z vodo. Ni hotel ničesar, prav ničesar.

„Očeta so mi vzeli, od matere me odtrgali; kaj neki nameravajo z menoj?“ ponavljal je ne prestano. „Motiš se, beg, če me hočeš k nečemu primorati, za kar bi se moral sramovati ter narajati očetu žalost. Stori z menoj karkoli hočeš,

na očeta Kuzmo in mater Alino ne pozabim nikdar; čuj, beg nikdar!“ Pri poslednjih besedah je Ivo vstal ter klical jih skozi tesno okence na dvor. Toda na dvoru ga niso slišali in niso mogli slišati, kajti ječa stala je v najzadnjem kotu, a poleg tega pa so delali svoj trušč vojaki.

Od nesrečnega in groznega slučaja preteklo je nekoliko dni, a jetnika sta še vedno tičala v vlažnej ječi, in dolgo bila bi še tu počivala pozabljena, ko bi redki gost ne bil dospel k begu.

Prišel je Farek Azli, znameniti aga (vojaški poveljnik) pregledovat berkoviško posadko. Vojaki bili so že nekoliko dni na nogah, da bi se skazali pred poveljnikom in svojim gospodarjem, Farek Azli in beg sta jih tudi nagradila za to; vojski bilo je dano mesa in riža, da se je gostila kakor se ji je poljubilo. Pa tudi gospoda sebe nista pozabila. Zabavljajoč se po gostiji z različnimi stvarmi, govorila sta o poslednjih dogodjajih. Naposled hoteč se vslužiti, ponudil je beg svojemu višjemu v zaupljivem razgovoru krepkega fanta, rekoč: „Prilegal se ti bode izvrstno, effendi, za strežaja in opazovalca.“

„Jeli mozlím ali džaur?“ vprašal je aga.

„Džaur, toda velike rasti in krepak. Če si ti poljubi, pa bo iž njega dober mozlím!“

„Dobro, pokličí fanta!“

In vdrugeč stal je Ivo pred svojim ječarjem; vdrugeč sklanjal vrat ter turobno zrl na prižasto preprogo.

„Pojdeš z menoj!“ dejal je kratko Farek, pogledavši Iva. „Hisar pripravi ga na pot!“

Molče šel je fant za Hisarjem k vodnjaku.

„Umij se!“ zagromel je stražnik. „Tako umazanega te aga ne vzame s seboj.“

„Nočem in se ne ganem odtod,“ odvrnil je Ivo.

„No, no, da tega nočeš?“ nasmijal se je stražnik na vse grlo. „Fantin, aga ne vpraša, ali hočeš, ali nočeš. Umij se!“ Videč pak, da fantin ne misli izpolniti njegove volje, dvignil je Hisar krepko gorjačo: „Imam ti-li pomagati?“

„Oh, ne tepi me,“ prosil je Ivo, „toda z ago iti nemorem.“

Komaj pa je spregovoril, že je padal udarec za udarcem. Dolgo je trpel fantin bolečine, predno je dal spoznati jo na sebi; naposled je padel na tla. Še le črez nekaj časa vzdramil se je iz omedlice v ječi. Ni pa znal, kakó je prišel vanjo. Ni tudi premišljeval o tem, kajti udarci ga neusmiljeno bolé. Na večer dospel je zopet Hisar.

„K vodnjaku!“ zaklical je takó glasno, da se je Ivo ves stresel. Ni se več upiral, marveč doskočil izpolniti ukaz.

Kam nas bo vse to vedlo, tega še danes ne moremo presoditi. Toliko pa vemo, da državi na korist gotovo ni ta od vlade izposlovana kapitulacija nemških konservativcev pred Schönererjanci. Pruska propaganda Schönererjeva in Wolfova začela je s tem premicati tudi v konservativno stranko, kar bi se bilo prej zdelo smešnost, to je sedaj resnica: Wolf, Ebenhoch roko v roki. Ta dva se bosta sedaj skupno ogrevala za prusko Nemčijo, to je ono državo, katera je vsikdar hinavski proti Avstriji postopala in katera jo je kot zaveznico, nič slabega slutečo, zavratno napadla.

To bode imelo tako gotovo za državo zlih posledic, kakor gotovo so grešile vse dosedanje vlade, da si niso upale prav trdo stopiti na prste vsem pruskim vohunom in ta pruski živelj zatreti v kali.

Radovedni smo, kako se bodo v prihodnjem zasedanju spogledale vse stranke, ko vidijo, kako se objemata Wolf in Ebenhoch z modrico in v pruski obleki, po našem mnenju mu to slabo stoji. — No, naj napravijo že kar hočejo, mi vemo le toliko, da sta nas v Avstriji dve tretjini Slovanov in da smo toliko zavedni, da z nami ne bo nihče več pometal.

Slovanski živelj je toliko trden in krepak, da ga ne zatre ne baron Gautsch, ne katera druga vlada in ko bi bil sam Wolf ministerski predsednik. Računati bo moral prav resno znami baron Gautsch in vsak, ki pride za njim.

Složno na delo!

Pred ničem nima sovražnik večjega strahu kakor pred slogo; bodisi leta potem v boju, v delu ali politiki.

Ali imamo mi Slovenci v sedanjih političnih dobi kacega nevarnega sovražnika, pred katerim se nam je bati za obstanek in prihodnost našega naroda? Da, imamo ga, in veliko glav ima ta na slovanstvo prežeči zmaj! Na jugu, na severu, na vzhodu kot zahodu, na vseh štirih vetrovih širne Evrope vtrdil si je pred toliko in toliko deset- sto- ali tisočletji svoje požrešne šotore, iz katerih preži, kje bi se dalo kaj ugrabiti in v svoje zanjke ujeti. V kolikor ni mogla v prejšnji dobi plemenitaška svojat razne baže zadušiti in vgonobiti slovenskega rodú doma, toliko drzejše je klicala na pomoč soseda onstran mejá, in ko se jej vkljub vsemu naporu ni posrečilo doseči svojega cilja, besnela je ta dvomljive kulture polna garda plemenitašev in aristokratov v divjem srdú proti ljudem, ki niso bili „modre krvi“, nego le materijal uporabljiv za živinsko sužnost.

Tako je bil ta slovenski rod preganjan in vničevan nekdanj, tako se ga poskuša zadušiti tudi sedaj. In zadušen bo, če ne bomo stali avstrijski Slovani — složno na straži!

„Glej, kakó izvrstno je pomagala mast,“ posmehuje se Hisar. „Tudi aga dá ti dobro nastrojiti kožo, če ne bodeš ubogal njegovih povelj. Predobro ga poznam.“

Komaj se je umil, odveden bil je Ivo v Hisarjevo sobo. Tukaj ga je že čakala nova, nenavadna turška obleka: široke spodnjice (gate), dolg plašč in — česar se je Ivo največ vstrašil — turban. Hoté, nehoté moral se je obleči. Srcé mu je pokalo od bridkosti, ko so se mu vojaki glasno smijali: „Glej, kako ti prilaga obleka!“ ali: „Ti si rojeni mozlim! Turban pomakni na levo, ne na desno!“

„Jutri ob zori odrineš!“ dejal je Hisar. „Prenočeval boš pri meni!“

Ivo je molčal; ni se mu ljubilo govoriti. Spomin, da odide daleč od matere, trga mu srcé. „Ko bi mogel le nekoliko besed spregovoriti z materjo, posloviti se od nje,“ moledoval je v duhu. „Kdo vé, ali je še vidim kedaj!“ „Oh, Hisar, imej usmiljenje z menoj,“ obrne se naglo k stražniku, „ubogal bodem, pojdem z ago, kamorkoli bode treba, samó dovoli mi posloviti se z materjo!“

„Ne smem! Bag bi me kaznoval.“

„Vsaj mu ni treba vedeti o tem! Dovolj mi, da se to zgodi na večer ali po noči.“

Na Kranjskem so plemenitaši ravno tako pritiskali naš kmetski stan kakor na Štajerskem, Koroškem ali kod drugod; da pa nismo Slovenci v Avstriji zginili s površja politične in narodne krogelje, za to se imamo zahvaliti svoji vztrajnosti, žilavosti, zavesti in politični zrelosti; kajti, ko bi se naši pradedje ne bili zavedali pravico do svojega obstanka, vzela bi jih bila že davno megla in priče nekdanjega njih obstanka bi bili le še — zaraščeni grobi!

Tako samooblast napram nam avstrijskim Slovanom kažejo sedaj tudi Mažari, Nemci in Italijani. Zgodovina nam jih opisuje vseskozi brezobzirne gospodarje na — tujih zemljah, in uprav čudež je, da se je slovenski narod do danes še obdržal.

Zadnje desetletje XIX. stoletja pa je rodilo v oholih Nemcih in Italijanih zopet poželenje po mogočni oblasti nad slovanstvom v Avstriji in sicer v takej meri, da je treba skrajne opreznosti in odločnega boja, če hočemo, da se nas ne vniči. Ta svojat prenasitega in razvajenega nemškega in italijanskega življa hoče danes vsemu kljubovati in ker ima v vladi oporo, si upa vporabljeti vse drznosti. V Slovincih pa se je do zdaj tratil čas za boj stranke proti stranki — Nemci pa so si meli roke in — smijali se!

Kaj vse bi dosegli mi Slovani avstrijski in zlasti mi Slovenci, s složnostjo! Kako bi nas respektirali ti ljudje in vlada, ko bi nastopali povsod kot vkupnost! Nemci in Italijani so dosledni v boju proti vladi in nam, če se mi ne oprimemo sloge, je slovenski narod zgubljen, danes oslavljen, jutri — uničen. In kaj se na svetu rajše maščuje nego — nesloga! Složno torej — na delo, za naroda pravice!

Celjske novice.

(Pešpot skoz Gaberje) Lansko leto napravil se je z znatnimi stroški na izhodnem robu državne ceste od velenjske železnice pri Celju do Jezernikove (po domače Erjavčeve) gostilne v Spodnji Hudinji pešpot, posut z drobnim polulskim prodóm. Peš je zaradi tega lepo gladek in ugoden za peš ljudi in za kolesarje. Po tem pešpotu začeli pa so ljudje tudi voziti z vozovi, garami, živino goniti itd. Ker taka vožnja zavira pešce, ter bi se z isto kmalo celi pešpot razdeljal in vničil, izdalo je c. kr. okr. glavarstvo v naredbo od 17. januarja 1898, št. 45527, prepoved, da se po tem pešpotu od Erjavca pa do mostu čez Koprivnico pri stari domobranski vojašnici pri Celju ne sme voziti ne z vozovi, ne z garami, ter da se tamkaj tudi ne sme ne jezdit ali živine goniti. Kedor bi zoper to prepoved ravnal, kaznovan bo z denarno kaznijo ali pa z zaporom.

(Odisejevo potovanje slovenskega časopisa.) Naši naročniki se večkrat pritožujejo, da ne dobijo, ali saj še le pozno poslanega lista.

„Niti po noči ne smem brez begove volje ničesar učiniti. Ker pa nisi svojeglaven, naznamim tvojo prošnjo effendiju.“

„Oh, dá, bodi tako dober, Hisar. Vedno ti bodem za to hvaležen!“

Ne poslušaj fanta, odšel je stražnik k begu. Ivo je kar mrel od tesnobe, boječ se, da mu bo odbita njegova prošnja. Napeto zre na Hisarjevo lice, ko se je prikazal na pragu. Kar čitati hoče raz njega, kaj je opravil.

„Na četrto ure!“ spregovoril je malemarno Turčin.

Ivo je radostno poskočil ter hitel za Hisarjem. Tresel se je kakor osa, ko je stopal v ječo skozi tesen podzemeljski predor, prehodan samó za posameznega človeka. V ječi bila je tema.

Prišlec ne vidi žene, samó žena vidi njega.

„Mati, mati, kje si?“

Zašumela je slama, odzval se globok vzdih.

„Si li to ti, ljubček moj? Si ti Ivo?“ vpraša topi glas.

„Oh, dá tvoj Ivo sem! Tu, tukaj sem!“

In vže objema nesrečna mati nesrečnega sina.

„Kaj se je zgodilo, da te zopet imam, da se morem razveseliti nad teboj v nesrečnej svojej žalosti?“

„Bojim se, mati, izreči, kaj me je pripeljalo k tebi! Toda hujša osoda naju več ne more

Da je temu le redko odpošiljanje krivo, temveč nagajivost naših pošt, kaže nam nek slučaj „Cerkvenega glasbenika“. Odpravništvo tega lista poslalo je 12. št. svojega lista ravno tako z lepo pisanim naslovom kakor pri prejšnjih najstih: „Preč. g. J. M. duhovnik Sv. Miklavž P. „Friedau“ Steiermark“. Toda žalostna osoda pošne mogočnosti ga je doletela. Prišel je list srečno iz Ljubljane ter dobil v Ormožu pečat Friedau. A prečrtali so „Sv. Miklavž“ ter „Friedau“ ter zapisali „St. Johann a Dfd.“ Po dolgem, dolgem svetovnem potovanji dobili so list nazaj v Ljubljano, a nosil je pečate: „Kerrig“, „Saarbrücken“ z opazko „polizeilich unbekannt“ ter 6 podpisov nadalje „St. Johann a/ Saar“ zopet z opazko „polizeilich unbekannt“ ter 7 podpisov (gotovo vseh ondotnih policistov in obč. odbornikov). Nazadnje je zapisano „6/2 Retour Inconnu“. Vse to se je zgodilo, ker je list slovenski. Ga je pač morala zona trestiti, ko ga je tipalo toliko policijskih rok v tujini — ter se mu seveda grohotalo, a nazadnje ga poslali „per šub“ nazaj. Kje so slovenske jezikovne naredbe?

(Maškarada „Celjskega Sokola“) Poizvedli smo, da se ustavi tukaj baš na večer maškarade na svojem potovanji iz iztočne Indije velika menažerija, katero bode mogoče videti ta večer tudi pri maškaradi. Vrh tega pa bodo sodelovali pri maškaradi tudi najbolj sloveči klovni in harlekini iz slavnega cirkusa Burkleži. Izza kulis smo poizvedeli, da bodeta zastopani narodna Sevnica in Brežice v slikovitih skupinah; Savinjska dolina pa nam bojda dopošlje kostimirane skupine, kakoršnih še dosedaj nismo imeli priliko občudovati. Izvestno pa za temi ne bodo zaostali drugi narodni trgi in kraji in prepričani smo, da bode letošnja sokolska maškarada nadkrilila vse dosedajšnje. Ravno kar še izvemo, da namerava bobotni Grintovec praznovati uprav pri tej maškaradi svojo slovesno zaroko z nežnokrilo Ojstrico. Toliko smo poizvedeli dosedaj in upamo, da se nam posreči priti do prihodnje številke „Domovine“ na sled še drugim znamenitostim, ktere se pripravljajo za maškarado. Vse bode mo, kolikor nam bode dopuščala diskretnost na kratko omeniti. Vabila se bodo razposlala začetkom prihodnjega tedna. Vsi p. n. rodoljubi, kateri bi istega po pomoti ne dobili, so prošeni, da se za nje oglase direktno pri društvenem odboru ali pri tajniku gosp. Franjo Joštu v celjski posojilnici. Odbor je radovoljno pripravljen dajati tudi vsakovrstna pojasnila glede kostumov in aranžiranja skupin. Vabila se glase na ime povabljenca ter velja vabilo kot legitimacija za vstop. Vstopnice se dobo proti izkazu vabila v trgovinah gg. Drag. Hribarja in Mir. Zora ter na večer maškarade pri blagajni, ktera se odpre ob 7. uri zvečer. Z ozirom na priljubljenost tega običajnega plesa in z ozirom na to, da je odbor skušal s tem, da je določil tako nizko vstopnino, omogočiti vdeležitev v

doleteti! Moram oditi od tukaj z ago; kam? tega niti sam ne vem.“

Za Boga živega! Tebe hoté nekam zavleči, tebe hoté mi odtrgati, da bi me potem umorili gorjé! Očeta so umorili a tebe — —“

„Očeta, ateja Kuzma?!“ zakričal je sin prestrašen.

„Seveda, uboga sirota! Oče leži mrtev pod Tungarjevo skalo, kjer so ga vstrelili.“

Ivo začel je krčevito jokati. Ni mu še bila znana doslej očetova osoda.

„Izjokaj se sin, olajšaj si svojo bolečino! Dober oče si je to zaslužil. Pomni pa tudi ná se. Naj te zavleko kruti Turki kamor hočejo, toda svojemu jeziku, bratom in Bogu ostani vsikdar zvest. Tvoj oče bo z nebes opazoval vsak tvoj korak, a tvoja mati bo za tebe molila do slednjega vzdihljaja. Za Boga te, dragi Ivo, prosim: ostani zvest našemu Bogu! Ne daj se z nobenimi obljubami, darovi ali grožnjami odvrti od vere tvoje očeta in tvoje matere ter ostani kristjan. Slutim, dá, vé, kaj namerava hudomušni beg in čemu te daje nepoznanemu človeku nemara še okrutnejšemu nego on sam. Vsaj če Bog dá, pride dan, ko bo tudi temu storjen konec. Da bi le dočakal tega ti, drago moje srcé!“

prav obilem številu, smo prepričani, da nas posetijo bratje člani in častite povabljenе dame in gospodi kar najbolj mnogobrojno ter s tem omogočijo povečati duševni, pa tudi gmotni vspeh sokolske maškarade. „Na zdar!“

(Nemška nestrpnost in nadutost) Z ozirom na to, da je z novim letom zadobil veljavo novi pravdni red, in se kaže torej potreba, da se shajajo pravniki, odvetniki in sodniki na pogovore, sklenilo se je, pravniško društvo v Celji, katero je leta in leta vže spalo, zopet oživiti. Sklical se je v to svrhu na dan 28. januarja t. l. zbor sodnikov, odvetnikov in odvetniških kandidatov. Pri tem shodu povprašal je g. dr. Pipuš, ali bo na prosto voljo dano, pri shodih govoriti in predavati tudi slovenski. To skromno vprašanje bilo je plamen v strehi. Odvetnik dr. Stepischnegg in pa dr. Mravlag, ki je pri dr. Jaborneggu v službi, planeta kvišku, kakor da bi jih bil gad pičil, češ, da to nikakor ne gre, da bi njihove svete nemške uhle žalil slovenski jezik. Nemško in samo nemško mora biti vse. Večina zbranih odvetnikov, odvetniških kandidatov in sodnikov, postavila se je istotako na stališče nemške nestrpnosti, ter dosegla z 2 glasi večine, da se pri shodih pravniškega društva celjskega ne sme čuti slovenska beseda. — Nasledek tega sklepa nemške nadutosti in nestrpnosti je, da slovenski odvetniki in odvetniški kandidati, ne morejo sodelovati pri tem zagrizenem nemškem društvu. — Dobro treba si nam ogle dati ta dva nemška zagrizenca dr. Stepischnegga dr. Mravлага. Ker njihova nemška ušesa ne morejo prestatii slovenske besede in ker jim vse, kar je slovenskega mrzi, kakor psu česen, bodeta ta nemška gospoda gotovo tudi tako ponosna, da ne bodeta hotela sprejeti slovenskih grošev, kateri jim kmetje po nepotrebnem — posebno na mastne račune dr. Stepischnegga — nosijo; in bodeta sedaj ta dva oziroma dr. Stepischnegg in dr. Jabornegg najbrž na vratih svoje pisarne z debelimi črkami dala zapisati: Kdor ne zna nemški, ta ne sme v pisarno dr. Stepischnegga in dr. Jabornegga, kajti v pisarnah teh gospodov ni smeti slovenski govoriti; kateri kmet bode zaprejš v teh pisarnah drznil se slovensko besedo črhiniti, bode se kar vun nagnal.

(Slov. uradovanje in c. kr. okr. glavarstvo v Celji.) V celjskem okr. glavarstvu, kakor tudi v drugih okr. glavarstvih uraduje skoraj vsi župani v slovenskem jeziku, kar je samo ob sebi razumljivo, ker je občevalni jezik v teh občinah slovenski. Le nekaj slov. županov dopisuje višjim oblastvom, pred vsem okrajnim glavarstvom v nemškem jeziku, kar je gotovo čisto nepotrebno; kajti nihče ne more zahtevati od slovenskih županov, da bi dopisovali oblastvom v tujem jeziku, ktereга sami ne razumejo. Da se pa to še dandanes žalibog godi, je res žalostno.

Vzklikajé poslušal je Ivo materne besede. Strašno hudo mu je, groza ga pretresa, kakor bi se kameniti strop rušil nad njegovo glavo. „Prosil bodem ago, da bi tudi tebe, draga mati, vzel k sebi, ali da bi te beg izpustil. Vém, da agovo prošnjo beg to učini. Potem se bova večkrat videla in tolažila.“

Za me se ne brigaj; skrbi le za sam sebe. Čutim, da zapuščenost in ječo dolgo ne prenesem; z vsakim dnevom pešajo moje moči. Toda to me ne straši; nasprotno kar koprneče že pričakujem trenutka, ko me Bog oprosti iz trpljenja ter pripelje k tvojemu očetu! — Čutim samo jedno bolešt, — ah, veliko bolešt: da te moram tukaj zapustiti, znajoč, da boš tudi ti suženj naših rabljev.“

V tem je zarožljaj zvezek ključev — Hisar je stopil v ječo.

„Že je skrajni čas vrniti se,“ dejal je, vstaviši se pri prvi stopinji. „Hitro narazen!“

Naglo pritislila je mati poslednji poljub na Ivove ustnice ter zaznamovala njegovo čelo s križem“.

„Idi z Bogom sin! Bog sprovajaj te na vseh tvojih potih in vodi tvoje korake. Videla se bodeva zopet in potem bodeva mirna, srečna, blažena.“

pa resnično. Če vprašaš tega ali onega župana, zakaj še uraduje s c. kr. okr. glavarstvom v nemškem jeziku, odgovoril ti bo: „Za to, ker je tam gospodom ljubše, če dobijo nemške dopise (če tudi še tako spačene), kakor pa dopise v pravilni slovenščini.“ Vzrok tiči v temu, ker pri teh oblastvih nimajo skoraj nobenega slovenščine zmožnega uradnika. Dotični uradniki so večinoma plemenitaši, baroni in grofi, katerim se ne zdi potrebno priučiti se slovenščine. Vsled tega pošiljajo slovenskim županom na njih slovenske dopise večinoma le nemška naročila in ukaze s žuganjem, da se morajo rešiti v 8 dneh sicer se jim naložijo občutljive kazni. Da tacih ukazov župani ne razumejo, to te gospode seveda nič ne briga. Tako postopanje opazuje se posebno v zadnjem času pri c. kr. okr. glavarstvu v Celji. Občine sklepajo slovensko uradovanje, prosijo za slovenske dopise, a vse je pri teh gospodih bob v steno; oni se ne brigajo niti za dotične sklepe niti za prošnje, temveč delajo po svoje, če je občinam prav ali ne. Kje je tukaj pravica za jamčena nam v državnih zakonih? Marsikteri župan vpraša se pri tem nasilstvu sem še li pod avstrijskem cesarjem, ali sem še vedno pod oblastvom celjskih grofov. Že pred par leti pošiljali so slov. župani nemške dopise c. kr. okr. glav. v Celji naravnost na ministerstvo s prošnjo, da se jim pošlje slovenska prestava; za nekaj časa je to pomagalo; se je to že pozabilo? Slovenski župani torej na noge! Zahtevajte vselej in povsod, da vam pošiljajo c. kr. okr. glavarstva kakor tudi drugi uradi slovenske dopise, sicer pa pošljite vsak tak dopis naravnost vis. c. kr. ministerstvu s prošnjo, da se vam pošlje slovenska prestava. Ne bojte se zamere teh gospodov, kateri vam itak niso bili in vam ne bode nikoli naklonjeni. S prošnjami ne opravite pri teh gospodih nič in dosežete samo to, da se vam za hrbtom ali celo v lice posmehujejo, kakor se je to že marsikteremu županu pri celjskem okr. glavarstvu pripetilo. Tu je treba odločnega postopanja, treba je pokazati tem gospodom zobe, katerih seveda ne vidijo radi; a če bodo videli, da ste odločni, da ne odstopite od svojih zahtev, potem vas bodo spoštovali kakor zaslužite, ker nosite kot župani velika bremena in to brezplačno, oni pa imajo mastne plače.

Slavno uredništvo „Domovine“ v Celji. Na podlagi § 19 t. z. zahtevam da sprejmete v Vašem listu glede dopisa „Wolf in njegovi privrženci“ v štef. 1. od 7. januarja t. l. sledeči popravek: Ni res, da so Wolf in njegovi privrženci na Silvestrov večer v Kazini vprizorili škandal in da bi bilo prišlo kmalo do pretepa, da niso nekteri posegli energično vmes. Ni res da so Wolf in njegovi privrženci, ko je celjski župan Stiger v svojem govoru spominjal se petdesetletnice vlade presv. cesarja, začeli kruliti in sikati „bomo še le vidili, če bo li res“ in vmešovali psovke, žaljive za presvitlega cesarja.

„Si li slišal?“ zagromel je zopet Hisar.

„Že grem!“ kliče jokaje Ivo ter poljublja poslednjič roki in mrzlo materno lice.

„Idi, idi,“ sili mati, sicer te doleti kazen.

Ivo stopa po stopnicah in mati ga spremlja. Vleče se za njim kakor senca.

„Nazaj!“ zakričal je Hisar videč bližati se tudi Alino.

V tem trenutku zadonel je udarec padajočih dverij in bedna Alina se je skotalila navzdol po stopnicah.

* * *

Na polovici glavne ceste balkanskega polotoka, katera veže dvoje ne premnogo kilometrov jedno od drugega oddaljenih mest — srbski Beligrad in turški Carigrad — pri toku reke Nisave leži mestice Dragoman. Prebivalci so skoro sami Turki; le nekoliko kristjanskih rodbin je še ostalo v najrevnejšem oddelku mesta. Mesto samo pa se ne razlikuje v ničemur od vseh ostalih turških mest.

Tudi tukaj javlja se starodavnost, umazanost, prah. Hiše so večinoma lesene, nekoliko ometane z glino. Samó javna poslopja, kakor konak in nekoliko džamij, ponašajo se z lepšo stavbo in boljšo opravo nad svojimi sovrstnicami. Zlasti džamije bile so videti že od daleč vsled svojih bodičastih in belkastih minaretov.

Lažljivo je, da so navzoči častniki obstopili Wolfa in zahtevali zadoščenje in da je ta ali kdo se hotel zviti in da je nastal škandal. Narboljši dokaz, da se Vam je lažljivo poročalo je, da so častniki ostali dolgo čez polnoči v Kazini, kar bi njim ne bilo mogoče, če bi se bile vršile reči, izmišljene v Vašem dopisu.

Celje, dne 23/1. 1898.

„Kasino-Verein in Cilli“

Der Obmann

Gustav Stiger.

Sprejeli smo popravek, ker smo primorani storiti to po zakonu. Vendar pa je jasno koliko popravi tak popravek, če povemo, da so častniki korporativno izstopili iz kazine in da se po Celju še vedno govori, o škandalu v kazini na Silvestrov večer. Čudimo pa se, da se na taki popravek podpiše gosp. G. Stiger, katerega smo smatrali, če tudi je nasprotnik, vendar resnim in poštenim možem.

Deželni zbori.

(V štajerskem deželnem zboru) predložila se je med drugimi tudi prošnja občine Sv. Lovrenc nad Mariborom za dovoljenje zvišati v tekočem letu občinske doklade za 112 odstotkov.

Poslanec dr. Rosina utemeljeval je svojo predlogo za nabavo bakrenega vitrijola in peronospera-škropilnic na račun deželnega zaklada sledeče: Deželni odbor se poziva v odstranitev strupene rose 1. na račun deželnega zaklada za leto 1898 toliko množico galice naročiti, da se bo razdelila ista vsem ubožnim vinogradnikom po občinskih zastopih kilo po 15 kr.; 2. na račun deželnega zaklada nakupiti za tekoče leto primerno število škropilnic ter razdeliti iste brezplačno revnim občinam po okrajnih zastopih. Podpisana je predloga od vseh slovenskih poslancev. Isti g. poslanec predlagal je tudi premembo cestnega policijskega reda v toliko, da ni potreba težkim gospodarskim vozovom ponoči luči. Nekateri nemški poslanci predložili so zahtevo za premembo ljudskošolskega zakona za Štajersko glede okrajšane dobe šolskega obiskovanja.

Pri seji dne 1. februarja t. l. stavili so dr. Ivan Dečko in drugovi sledeči predlog za premembo volilnega reda. Deželnemu odboru se naročuje, da vzame v pretres prenarredo sedajnega volilnega reda ter da predloži potrebne postavne načrte deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju. Tej premembi se naj vzamejo za podlago sledeča načela: Volilno pravico imajo samo osebe moškega spola, katerim pristoji volilna pravica v kateri občini v deželi. Vsak volilec izvršuje svojo volilno pravico osebno, samo enkrat in to v tisti občini, v kateri ima redno bivališče ob času volitve. Vsaka občina, ktera broji po zadnjem ljudskem štetju vsaj 250 prebivalcev, je tudi volišče. Voli se po listkih. V mestno skupino postavijo se vsi trgi, kateri volijo sedaj v kmečki skupini ter se uvrstijo v tisti volilni okraj, h kateremu spadajo vsled zemljepisne lege. Volilni okraji za kmečke skupine se naj na novo sestavijo in se sodiščni okraji naj tako zložijo, da bode prišel eden poslanec na kolikor mogoče enako število prebivalcev ter da bode vsak volilni okraj imel toliko prebivalcev, kakor jih ima sedajni najmanjši kmečki volilni okraj. Število kmečkih poslancev se naj pomnoži za toliko, kolikor jih bode treba vsled te razdelitve. Pri novi sestavi volilnih okrajev mora se ozir jemati, da bode kolikor sploh mogoče, vsak volilni okraj sestavljen iz prebivalcev ene narodnosti. V obče voli vsak volilni okraj samo enega poslanca. Izjemamo pa v slučaju, če bi pri razdelitvi sodiščnih okrajev na volilne okraje nastale težkoče, smejo se napraviti tudi večji volilni okraji, kateri volijo k večjem dva poslanca.

(V kranjskem deželnem zboru) predlagal je v peti seji poslanec dr. Žitnik za nujnost, da se takoj sestavi odsek, kojemu je naloga izdelati udanostno adresu cesarju ob priliki letošnjega vladarskega jubileja. Vsi poslanci obeh strank odzvali so se takoj v soglasju, na kar je predlagatelj v daljšem govoru vpisoval blagoslovljeno delovanje našega premilega vladarja, kojega vladna doba dá se glede vspehov za blagor

podanikov primerjati oni Marije Terezije. Sklenilo se je preložiti nekatere okrajne ceste ter združiti nekoje manjše občine v jedno večjo. Deželni odbor dovoli 14 občinam za zgradbo šolskih poslopij skupno 6000 gl. Zahteva se, da se v katastre zemljiščnih knjig vpisujejo imena občin v obeh deželnih jezikih mesto do sedaj le nemškega.

(V koroškem deželnem zboru) vzprejela se je zahtevka za razveljavljenje jezikovnih naredeb na Češkem. Proti predlogi govorili so Slovenci Muri, Grafenauer, Einspieler. Ko je zadnji omenil, da bo vpoštevati za težnje koroških Slovencev tudi vzprejeto načelo vseslovenskega shoda, zagnali so Nemci grozen vrišč. Zmerno in pravično za jezikovno ravnotežje govoril je tudi škof Kahn, proti predlogi glasoval je pa tudi nemški katoliški poslanec Huber. Znani Steinwender, ki je že svoječasno povedal: „Mi Nemci smemo sicer državi služiti, a mi ne bomo v nobeni državi na svetu ulogo podrejenih igrali; kajti mi Nemci smo „Herrenvolk“ in priti moramo k gospodarstvu nad drugimi narodi, ta gospodstva željni German je izpovedal tudi sedaj, da je slovanska vlada v Avstriji bedarija, ki se nikoli ne približa; Avstrijo zdrži in reši le jednotni nemški državni jezik. Smejati se mu sedaj še nečemo, ker bi se radi nazadnje smejali.

(V istrskem deželnem zboru) godijo se reči, kakšnih niti Praga v svoji sednici ne pozna. Lahoni si prizadevajo dokazati svetu, da so v Pulji za Slované prav tako vroča tla kakor v Poreču, ter bi tedaj ne bilo trebalo zbora sem premestiti. Bog znaj od kod podkupijo toliko sodrge, ki polni galerije. Povabili so celo namestnika grofa Gočsa, da se prepriča, kakšna ogorčenost vlada med — poulično sodrgo. Seveda so baš isti dan nabrali največ sumljive zmesi za galerijo. Med čitanjem zahteve, naj se dež. zbor povrne nazaj v Poreč, pritrjevala in vpila je naprošena druhal na galerijah tako silovito, da je moral predsednik pustiti štirikrat galerije izprazniti. Zahtevo vzprejelo je 21 glasov proti 9, vlada pa v kljub temu noče pripoznati, da bi bila to res krivica italijanstvu, temveč nameruje baje celo premestiti okrožno sodišče iz Rovinja v Pulj ter razdeliti koperski okraj na dva. Za Italijane je res sitno, da ni glas pouličnjakov že — božji gias.

(V dalmatinskem dež. zboru) obvestil je predsednik 6 laških poslancev, ki do sedaj nočejo priti k zasedanju, naj to storé v teku 8 dnij, sicer zgube svoje mandate. Ta odločna izjava kaže najbolj jasno, da vlada sprevidi, da je izostajanje italijanske stranke neopravičeno kujanje.

(V nižjeavstrijskem dež. zboru) vprašali so Nemci vlado, kaj misli storiti z tistimi češkimi dukovniki, ki podučujejo na čeških šolah veronauk v češkem jeziku, dasi je po enakih šolah razven 95% tudi navadno do 5% Nemcev. Kakšna kazen je odmerjena duhovščini, ki noče svojega naroda germanizovati, vlada ni odgovorila.

(Gornjeavstrijski dež. zbor) zaslovel je vsled izdajalske izjave poslanca dr. Ebenhocha, čegar postopanje je očitano v članku na naši prvi strani.

(V praškem dež. zboru,) čigar delovanje zavirajo poulični prepri nemškega dijaštva, imel je nedavno dokaj zabavno sejo, ko je predlagal starosta nemških poslancev Nietzsche, naj se nastavijo v zboru tolmači, ki bodo prevajali češke in nemške govore nasprotni stranki. — Poslanec Čelakovsky vložil je zahtevo, naj vlada ne potrudi sklepa nižjeavstrijskega zboru, da je učni jezik le nemški.

(V Galiciji) razpravlja se v deželnem zboru adresa, za razširjanje deželne samostalnosti pri vreditvi deželnih naredeb in zakonov.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe.) Župnijo Jarenina dobil je č. g. Jožef Čížek, kaplan pri Sv. Magdalen v Mariboru, ono Sv. Florjana v Doliču pa č. g. Martin Ulčnik, kapelan v Grižah. — Umril je dne 16. t. m. v Šiški pri Ljubljani č. g. Miha Žnidar, bivši župnik v Zrečah. V Gradcu pa je

umrl dne 27. t. m. bivši župnik v Majšbergu, č. g. Blaž Cilenšek. Blag jima spomin!

(Imenovanje.) Pravosodni minister imenoval je notarskega kandidata Ignaca Huth v Konjicah notarjem s sedežem v Kranjski gori. — Sodnim pristavom za Šoštanj imenovan je avskultant dr. Herman Neuberger, a sedajni Albert Kokol premeščen je v Maribor.

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljica postala je na dekliški šoli v Slov. Bistrici ondotna učiteljica gospica Marija Cuntara. G. Valentin Pulko, podučitelj pri Sv. Marjeti niže Ptuj, imenovan je učiteljem pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Stalnim podučiteljem na svojem mestu postala sta gg. Albin Schmidt v Št. Pavlu v Sav. dol. ter Štefan Rataj v Slivnici pri Št. Jurju. Istotako imenovane so stalnim učiteljicam gospice Izabela Šark pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Margar. Dobrin v Vuzenici ter Frančiška Zei v Št. Jurju ob Tabru. Stalnim pomožnim učiteljem za šolske okraje Celje, Vransko, Konjice, Šmarje, Gornjigrad in Laško imenovan je dosedajni začasni okr. pom. učitelj g. Jos. Tratar. Premeščen je zač. podučitelj pri Spod. Sv. Kungoti g. Josip Slekovec v Ljutomer ter suplent pri Novicerkvi pri Ptuj, g. Fr. Korošec k Sv. Bolfenku pri Bišu. Suplentinja pri Št. Janžu na Dr. polju, gospica Marija Osenjak premeščena je v Žetale, a ona iz Remšnika, gospica Kat. Šac pa v Kostivnico. Na novo nameščeni sta abiturientinji gospici, Henrika Berlic v Podčetrtku, a Ljudmila Mesar v Št. Rupertu pri Laškem.

(O umni živinoreji) govori prihodnjo nedeljo dne 6. februarja t. l. popoldne ob 3. uri gosp. živinozdravnik Josip Stengu v Petrovčah. Kmetje in živinorejci udeležite se v mnogobrojnem številu!

(K častni zmagi) šentpeterskim narodnim volilcem v Savinjski dolini častitamo tem potem. — Vaši somišljeniki na tujem! — Da je to velavažna narodna zmaga, razvidimo že iz tega, da poročajo celó češki in drugi slovanski listi o njej. Dunajski nemški, nam neprijazni listi pa stokajo in se kujajo, češ: vsega tega so krivi štajerski nemški načionanci. Mislijo namreč, da se slovenski zavedni mož dá še vedno voditi za nos, kakor nekaj. Pač smešno! Naše geslo bodi nam vedno in povsod: Na domači, lastni zemlji gospodarovati hočemo si sami!

(Občinska volitev v Veliki Pirešici) izpadla je zelo ugodno. V III. razredu dobili so narodni možje 48 glasov, nasprotni pa samo po 7 glasov; v II. razredu naši po 40 glasov, nasprotniki pa po 24 glasov; v I. razredu naši po 23 glasov, nasprotniki pa samo po 13 glasov. V tem občinskem odboru so sedaj sami odločno narodni možje, zato pa bode gotovo dobro gospodarstvo, ki bode pomirilo vse, kar je poprejšni zastop zakrivil.

(Pri XXI. letnem rednem občnem zboru narodne čitalnice v Mozirji) izvolil se je jedno glasno sledeči odbor: Predsednik g. Franc Bukšek, podpredsednik g. Franc Paher, tajnik g. Alojzij Goričar, blagajnik g. Ivan Klemenček, odbornika gg. Srečko Tribuč in Franc Goričar. Pri sestavi odbora gledalo se je vestno na to, da se volijo za društvo vneti udi; in prepričani smo, da bode ta srečna sestava odbora čitalnici gotovo pomogla do zdatnega uspeha. Vivat, floreat, crescat.

(Sadna drevesca) je za spomladansko saditev dobiti od najboljših zimskih sadnih plemen. Kdor bi jih hotel imeti, naj se ustno ali pismeno obrne na g. Fr. Praprotnika v Mozirji.

(Občina Ljubno) prevzela je ondotni lov, ki je bil do sedaj v oblasti graščine, v lastno oskrbovanje. To je edina prava pot, da se občine branijo škode po divjačini, dokler se ne izda znatno zboljššan lovski zakon.

(V Bočni pri Gornjemgradu) imajo dne 7. in 8. februarja občinske volitve. Tudi tukaj malo vre in hočejo nekaj premembe. Može pa so vsi narodni, zato npamo, da se zvrši vse v prijateljstvu in najlepšem redu.

(Vojniškim nemčurjem,) Znani dopisun ali pamfletar celjske „vahtarce“ je zopet mislil zamazati pred svetom vlč. g. župnika vojniškega in pisal, da ni blagoslovil jame nekega mrliča iz hiralnice. S tem se je debelo zlagal in nesramno obrekoval, ker čeravno ne s „ščetcem“, toraj s „šopkom“ je vlč. gosp. župnik jamo in

mrliča blagoslovil. Dal je pa ta dopisun tudi sam sebi spričevalo, kakšni bedak je in ne ve, da ni dolžnost župnika, ampak cerkovnika prekrbeti potrebnih priprav k pogrebu. Kakšne reve so naši nemškutarji in kako bi radi gosp. župnika na kolj nabodli se vidi, ker že take komarce v kamele spreminjajo — ker nimajo za kaj prijeti, se že na vsako bilko obešajo.

(„Bralno društvo na Frankolovem“) priredi v nedeljo dne 13. februarja 1898. leta po večernicah v prostorih gosp. Dominik Bezenška društveno veselico z govori, petjem mešanega zbora in gledališko igro „Berite Domovino“. Govoril bo potovalni učitelj g. Ivan Belé o sadjarstvu in nasadih ameriških trt. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Radi zanimivega vsprejeda vabi k mnogobrojni udeležbi najuljudneje

predsednik.

(„Bralno društvo v Studenicah“) izvolilo si je za leto 1898. naslednji odbor. Preč. gosp. Martin Žekar, predsednik; g. J. Kandolin, podpredsednik; g. J. Majhen, blagajnik; g. J. Koropec, tajnik in knjižničar; gg. Prešern Jože, Pinter Jože, Slatinšek Jože, Slomšek France in Kodrič France, odborniki.

(Iz Konjic) dobili smo pretečeni teden brzojav, kojega pa že ni bilo možno v zadnji številki objaviti, glasi se: „Da se je Savinjska dolina rešila zadnjega madeža, koji ji je do slavne zmage v Št. Petru pačil narodno lice, vzbuja v srcu pač vsakega Slovenca čisto radost. Posebno se pa radujemo mi konjiški Slovenci, ker šentpeterska zmaga nam je dokaz, „da vsaka sila do vremena“, tedaj da i mi smemo upati, da priborimo, če tudi z napornim delom, Konjicam narodno lice.“

(„Slovensko kat. pol. društvo na Slatini“) ima dne 13. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Franca Ogrizek pri Sv. Križu tik Slatine svoj redni letni občni zbor, h kateremu so tudi č. gg. državni in deželni poslanci vabljeni, da poročajo o svojem delovanju. Po zborovanju sledi prosta zabava s petjem itd. K obilni vdeležbi vabi

odbor.

(Požar.) Dne 22. m. m. zvečer začelo je goreti gospodarsko poslopje posestnice Katarine Brumec v Strasgojncih pri Cirkovcah. Predno je prišla gasilna pomoč, zgorelo je gospodarsko poslopje s hišo vred. Ker je neposredno pred požarom domač pes huđo lajal, a gospodinja, ki je plamen opazila, videla je tudi neznan osebo v temi zbežati, je skoraj gotovo, da je ogenj zanelila zlobna roka.

(Častnim občanom) imenovala je občina Staritrq pri Slov. Gradcu č. g. Ant. Šlančarja ondotnega dekana in župnika.

(Nova finančna postaja) vstanovila se je v Leskovcu pri Ptuj.

(Iz Ormoža.) Občni zbor tukajšne čitalnice si je v nedeljo 23. m. m. za bodoče leto izvolil sledeči odbor: dr. Ivan Omulec, predsednik; gg. dr. Geiger Ivan, dr. Geršak Ivan, Kranjc Franc, č. g. Menhart Jakob, Mikl Alojz in Serajnik Domicijan ml. odborniki. Sklenilo se je v tem letu slaviti s posebno slavnostjo presvitlega cesarja 50letnico, gojiti petje in podpirati narodno godbo. Odstopivši odbor je dobro gospodaril in se mu je izrekla posebna zahvala. Vseh je dohodkov 229 gl. 48 kr., izdatkov pa 213 gl. 48 kr. Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda si je isti dan izvolil zopet č. g. Jakoba Menhart predsednikom; g. dr. Ivana Geigerja blagajnikom in g. Antona Porekar tajnikom. Namestniki teh so gg. dr. Geršak, dr. Omulec in Krajnc Vekoslav. Za poslanca k občnemu zboru družbe se je izvolil č. g. predsednik, namestnikom pa g. Vekoslav Mikl. Podružnica je letos poslala 108 gl. 38 kr. osredni družbi.

(Iz Majšperga.) Odbor „kmetskega bralnega društva v Majšpergu“ imenoval je v svoji seji dne 30. januarja t. l. velikega blagodušnega podpornika g. dr. F. Jurtela, odvetnika v Ptuj svojim častnim udom. Vrlemu pospeševalju blagih namenov poslala se bode tudi diploma.

(Odbor „bralnega društva“ pri Kapeli blizu Radgone) sestavil se je za tekoče leto tako-le: Č. g. kaplan J. Zdravec predsednik; g. veleposestnik Jakob Zemljič podpredsednik; g. učitelj Jož. Poljanec tajnik; č. g. župnik M. Meško

blagajnik in g. učitelj J. Koklj in Fr. Golob, odbornika.

(„Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni“) ima svoj redni občni zbor dne 6. februvarija 1898 popoldne ob 4. uri v gostilni „k angelju“ s sledečim vzporedom: A. Oficijelni del. 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. B. Prosta zabava s petjem, tamburanjem, deklamovanjem in gledališko igro „Skopuh“ ter drugimi zelo zanimivimi točkami, zlasti gledališka predstava bo dala dokaj smeha. Slovenci Petrovčani! Vdeležite se te veselice polnoštevilno in skazite se tudi sedaj narodnjake. Udje privedite tudi take, ki še niso udje bralnega društva seboj, da bodo isti imeli priložnost, se o koristi našega bralnega društva prepričati. Vstopnina znaša za ude 10 kr. za neude 20 kr. Na občno željo je pričetek gledališke igre ob pol 7. uri zvečer. Na veselo svidenje!

(Ustrelil se je) v neki gostilni v Mariboru trgovski pomočnik Ivan Korenjak, rojen pri Sv. Barbari pri Ptuji leta 1874.

(Nov. duhovniški list „Voditelj“ začne izhajati v Mariboru vsake kvatre. Prinašal bo nabožne spise ter razjasnjeval teoretično in praktično vse bogoslovne vede. Cena mu bo 1 gl. 20 kr., katere je pošiljati č. g. dr. Fr. Kovačiču, profesorju bogoslovja v Mariboru.

(Radodarnost iz — tujih žepov.) Mariborski mestni zastop ima jako darežljivo roko za protiaustrijske namene. Tako se je privolilo „Südmarki“ v zadnji seji 100 kron. Menda pamet mestnih očetov ne sega tako daleč, da je oderuštvo segati v slovenske žepe po krone ter si z njimi služiti „Wolfovo kraljestvo“. Mesto že itak tiči globoko v dolgovih. Zadolžilo se je za celi milijon gl., a sedaj si namerava najeti kar tri milijone posojila, no za „likof“ dobi pa „Südmarka“ „beraški krajcar“ — 100 kron.

(„Bralno društvo pri Sv. Barbari niže Maribora“) priredi v nedeljo dne 13. svečana t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih g. Markuša svoje zborovanje s tombolo in društ. petjem, katerega vodi g. učitelj Kristl. Po dokončanem zborovanju prosta zabava, pri kateri igra bržčas ptujška godba. — Sosedni č. gostje veledobro došli proti povrnitvi.

(Dvoboj.) V mariborski kazini nastal je v nedeljo zvečer dne 30. m. m. prepir med dragonskimi častniki in nekem doktorandom medicine imenom Atteneder. Nadporočnik Wescher opazoval je baje ostro dijaka pri sosednji mizi, za kar ga je ta prašal po vzroku. Padle so od obeh strani zaušnice, ter so gostje le komaj ubranili dijaka častniških sabelj. Drugi dan dne 31. t. m. pa je bil napovedan med obema dvoboj na pištole, pri katerem je dobil medicinec krogeljo v srce, da je na mestu umrl. Ljudstvo je baje zelo razburjeno.

(Vremensko poročilo o januarju) se letos tako ugodno glasi, kakor bi živeli v južni Italiji ali Afriki. Snega ni bilo skoro nič in dežja tudi ne. Toplomer je pa kazal v prvi polovici meseca vedno nad ničlo in barometer je stal skoro vedno visoko, vedno nad normalom. V drugi polovici meseca je za nekaj dni bilo nekoliko mraza, toda proti koncu meseca je zopet toplo postalo. Poprek je kazal termometer za mesec januar 1°C toplote.

(Iz Gradca.) Graška policija je te dni prepovedala slovenskim dijakom, prirediti nameravane tri veselice „akademične podružnice sv. Cirila in Metoda“, baje zato, ker so nameravali Nemci našo veselico siloma prepričati. Policija naj bi razgrajače po vojaki razgnala, ako bi ti mirnim državljanom kratili nedolžno veselje.

Druge slovenske novice.

(Prenovljenje Ljubljane.) Ljubljana šteje po potresu 130 novih, 40 prenovljenih hiš, čvetero prenovljenih cerkvâ in 4 novozgrajene zvonike. Ljubljanski grad je prišel po potresu v last finančnega ôrara; mestna občina ljublj. bi ga bila pripravljena za 5000 gl. odkupiti, a finančna oprava se ni hotela zadovoljiti s to svoto, vsled česar se bodo poganjanja še nadaljevala. Največja in najlepša izmed dosedaj zgrajenih poslopij so: Hiša meščanskega zaklada I. in F.

Schreyerjeva hiša v Špitalski ulici, vladno poslopje ob Tržaški cesti, artilerijska vojašnica ob Dunajski cesti, Mayerjeva in Frischeva hiša na Marijinem trgu, poštno poslopje, več privatnih hiš, trnovska cerkev in zvonik sv. Jakoba cerkve. Ljubljanske župne cerkve so dobile skup 110.000 gold. državne podpore. Ljubljana šteje danes 35.000 prebivalcev.

(Gospodinjska šola v Ljubljani), za katero je obč. svet ljubljanski dovolil letos 500 gold. ustanovnega prispevka otvori se, kakor se nam javlja, meseca oktobra letos. Ta šola, namenjena izobrazbi v gospodinjstvu nžjih in ubožnejših stanov, je bila že davno živa potreba za Ljubljano in okolico, kajti mnogo pridnih, nadarjenih in poštenih deklet učilo se je zdaj po raznih tovarnah, pač trd kruh služiti, ne pa gospodinjstva in varčnosti, kar se vidi zlasti, če si jih ob nedeljah na ulici nekoliko opazujemo. Odbor obstoječ iz raznih rodoljubnih in požrtvovalnih dam je porok za to, da bode ta zavod rodil zaželjeni sad v obilej meri in dosegel leto za letom svoj smoter. — „Svoji k svojim!“ Tega gêsla se mi Slovenci še vedno premalo črčimo, zlasti pa je na Kranjskem še vse preveč Slovencev, ki nosijo svoj denar v nemške denarne zavode, se pri nemških zavarovalnicah zavarujejo in tako neposredno in posredno podpirajo tuj kapital, ki je nam v škodo. Taka zavednost je sramota!

(Ljubljanske novice.) Ljubljanski občinski svet je sklenil v svoji seji dne 31. dec. 1897, petdesetletnico cesarjevega vladanja praznovati na slovesen način s tem, da zgradi nov most, novo revno hišo, napravi mestno ljudsko kopelj in v spomin na ta dogodek nakloni mestnim revežem, šolam in uslužbencem razne podpore in nagrade, v kateri namen je votiral 5000 gl.

(Razmere na ljubljanski realki.) Takega germaniziranskega zavoda ga ni kmalu najti, kakor je — ljubljanska realka. O tem se nam med drugim piše: Skrajni čas bi že bil, da se deželni zbor upre tej organizaciji ponemčevanja. Na ljubljanski realki se dijaki pripravljajo za nemškonacionalen zavod, vzgajajo v pruskem zmislu in za učitelje imajo take ljudi kakoršen je prof. dr. Jul. Binder. Potem se naj pa kdo čudi, če so — celjski nemškutarji tako razposajeni. Kaj menite, da v Ljubljani ni Wolfov in Schönererjev? O, so, so, toda Slovenci smo — pre da bi jih umeli ugnati. Ali ni to škandal v središču — Slovenije?!

(Mestna godba ljubljanska.) Po dolgem premišljevanju odločil se je občinski zastop ljublj. ustanoviti s 1. majem t. l. lastno mestno godbo. Zoper njo pa delajo zdaj že ljublj. „Theaterverein“ in filharmonično društvo. Nemci pravijo da nemarajo naših godb, goldinarjev naših narodnjakov se pa pri filharm. društvu ne branijo!

(Ljubljanske novice.) Na sv. Jakoba trgu, kjer so zdaj podrli nekdanji redutni poslopji, zgradila bode mestna občina to leto dvojih novih in modernih poslopij: slov. dekliško osemrazrednico ter župnišče. V Špitalski ulici se bode podrli to pomlad ostali dve hiši, ki sta dozdej ovirali se regulacijo. — Mesto dobi do l. 1899. ozir. 1900. po glavnih trgih, ulicah in cestah nov tlak. Prihodnje leto se bode v Ljubljani še mnogokaj zidalo. Prihodnje jesen imelo bode mesto torej dovolj novih stanovanj na razpolago in upati je, da poneha do tedaj tudi sedanja že neznosna draginja.

(Platonična ljubezen.) S Kranjskega se nam piše: Pri nas zadnja leta nekatere kmetske občine kar tekmujejo druga z drugo, katera bo prej imenovala kacega okr. glavarja ali pa deželnega predsednika častnim občanom. Če pa pogledamo tiste strašne „zasluge“ za kako občino bolj natanko, se takoj vidi da eden kot drugi ni storil nič drugega kot — no, kot — svojo dolžnost! Tako postopanje je pač smešno in obč. odbori naj bi rajše malo več mislili nego s častnim občanstvom tako smešili se. In koliko take — nezasluzene diplome stanejo!

(Imenovanja.) Okr. zdravnik in sanitetni nadzornik dr. Fr. Zupanc imenovan je svetnikom deželne vlade ter sanitetnim poročevalcem pri isti v Ljubljani. — Finančni koncipist g. Maks Kostanjevec imenovan je finančnim komisarjem.

(Meteor) velik kot klobuk videli so minuli mesec po noči v Št. Vidu pri Ljubljani.

(Umrli) je dne 1. t. m. v Preserji ondotni župnik č. g. Ignacij Podobnik. V Borovnici pa je umrl isti dan nenadoma župan Suhadolnik.

(Vsled pijančevanja umrl.) V Spod. Jaršah napil se je kmet Franc Zabavnik ter se vlegel čez noč za peč v gostilni. Zjutraj našli so ga mrtvega. Zadel ga je mrtvoud.

(Zgoreli sta v Železnikih) dne 27. m. m. žagi posestnikoma Globočniku in Demšarju.

(Naselitev Cistercijancev.) V Zatičini na Dolenjskem kupili so menihi Cistercijanci zatiški grad in zemljišča in se v kratkem ondi nastanijo. Pogodba z vlado je že izdelana. Ondotni uradi se bodo potemtakem sedaj morali preseliti ali v bližnji Št. Vid ali v Višnjo goro, kjer so enkrat že bili.

(Na Krškem) darovala je znana dobrotnica gospa Hočevar 30.000 gl., da postavijo v Krškem o priliki 50letnice cesarjeve vlade javno bolnišnico.

(Nov vodovod — najdaljši in najdražji na Kranjskem), — pričeli bodo v kratkem graditi v Ambrusu, t. j. mej Žužemberkom in Strugami na Dolenjskem v kočev. polit. okraju. Stal bode čez 100.000 gl., a ondotnemu kraju bode vodovod velika dobrota.

(Maškarado) priredi čitalnica na Vrhniki v nedeljo dne 6. februvarja 1898 v društvenih prostorih. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Svira oddelek vojaške godbe slavnega c. in kr. pešpolka št. 27. Vpeljani gostje dobro došli!

(Umrli je) dne 28. prosinca t. l. c. kr. notar Fran Strašek v Starem trgu na Notranjskem. Rajni je bil požrtvovalen narodnjak in izgleden domoljub. N. p. v m.!

(Nezgoda.) V Trnovem pri Il. Bistrici splašili so se na slabi cesti Šembije-Globočnik-Trnovo konji vozniku, ki je vozil sodnega svetnika g. Jos. Kovača. Gost je pravočasno skočil raz voza ter se le neznatno poškodoval, voznik pa se je toli hudo pobil, da je drugi dan umrl.

(Nepriustranstvo koroškega uradništva.) Ob nastopu svoje službe rekel je pred nekaterimi tedni novi deželni namestnik uradnikom: Povsem nepristranskemu je biti uradniku, ker je on zaradi ljudstva nastavljen, ne pa narobe. Kako globoko so si ondotni politični uradniki vtisnili besede k — žolču, kaže ta le slučaj. K okraj. glavarstvu v razupito mesto Beljak prišel je nek kmet iz slovenske vasi pri Vrbi. Ker ni bilo še okraj. glavarja v uradu, pristopil je po dolgem čakanju k namestniku okraj. glavarja, pozdravil ga vljudno ter prašal slovenski, bode li mu možno danes z okr. glavarjem govoriti. Ogovorjeni pa plane s svojega sedeža kakor bi ga sto gadov pičilo, skoči h kmetiču ter vpije, da se ne sme po nikom v njegovem uradu slovenski govoriti, ter da ga da takoj odpeljati v zapor, ako še jedno slovensko besedo zine. Ker pa se Slovincu ni zdelo to tako nevarno, tamveč je uradniku še odgovoril slovensko, na kar pošlje ta res po policista, ki odvede Slovence iz pisarne, a na ulici ga seveda izpusti, ker si ni maral prstov opeči z bok nedolžne zatvoritve. — Tu naj pokaže nov predsednik resno voljo ter predrznega uradnika občutno kaznuje „ad exemplum terribile.“

(Na Primorskem) namerava vendar vlada ustanoviti hrvatsko srednjo šolo. Naučni minister naznanil je namreč modroslovni fakulteti dunajskega vseučilišča, da ustanovi 6 št. pendij po 600 gl. za hrvatske visokošolce, ki se hočejo izobraziti za profesorje, namenjene za bodočo hrvatsko srednjo šolo na Primorskem.

(Novi posojilnici.) V Kanalu na Goriškem in v Železni Kapli (Belo) na Koroškem sta se osnovali novi posojilnici.

(Kaznovano obrekovanje.) V Gorici izhajata dva italijanska lističa, ki roko v roko blata in obrekujeta, kar je slovansko. Lansko leto lotila sta se skupno na najpodlejši način slovenskega duhovnika Budina, ki je seveda oba obrekovalca tožil, a to ne pri domačem sodišču, kogar postopanje poznamo, nego razsodba se je vršila pred porotniki na Dunaji. Obsojena sta oba lističa in sicer jeden na 100, drugi na 200 gl. in sodne troške. Tako se je zadostilo slovenskomu svečeniku, kateremu so njegovi župljani zažigali na to veselo vest kresove v Pevmi pri Gorici.

(Osebnost vest.) Sodni pristav v Pazinu g. dr. Anton Povšič pridelen je v službovanje najvišjemu sodišču na Dunaji.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Pretečene dni vršila so se opetovalno ministerska posvetovanja med avstrijskimi in ogrskimi ministri glede določitve skupne kvote. Cesar je vzprejel po posvetovanju ogrskega ministerskega predsednika Banffyja in avstrijskega Gautscha v posebni avdijenci, da poročata, kako dalje so dospela pogajanja. Bati pa se je, da pride osodni prvi maj, predno se sploh kaj stalnega dožene. — Prenovljene jezikovne naredbe za Češko in Moravsko hoče vlada že prihodnji mesec izdati, na kar se baje ne mislijo nemški poslanci več protiviti, temveč se vdati mirnemu parlamentarnemu delovanju. — Državni zbor ima se sniti baje že 22. t. m.

(Praški dež. namestnik) grof Coudenhove bo baje kmalu odstopil, ker tako zahteva -- Wolf in njegova stranka. Namestnikom se imenuje vsestransko podmaršal Fux pl. Eschenegg, mož v katerem je vtelesena vojaška disciplina in vojaški duh. Bode pa ta prememba za sedajni položaj primerna, ko je narod itak za časa nagle sodbe bil neposredno pod vojaškim nadzorstvom?

(Dijaška vlada na Češkem.) Znale dijaške izgrede pod vodstvom Wolfa v Pragi, kojih posledica je bila prepoved javne noše pruskih barv porabil je Wolf za novo revolucionarno gibanje v Avstriji. Dijaki strmoglavijo za njim liki ovce za koštrunom. Odpovedali so obiskovanje šol, dokler vlada prepovedi ne odmakne. Začelo se je tako viharo gibanje, da se sme reči, za premembo je sedaj v Avstriji „doba dijaške vlade“. Vlada je poslala iz Dunaja takoj svojega poverjenika. Ti pa so se že navzeli preveč upornega duha voditelja Wolfa ter ne odjenjajo od zahteve. Obljubilo se jim je, da se imenovana prepoved takoj razveljavi, kakor brž se zaključijo deželni zbori, a ker dijaki niti toliko potrpljenja nimajo, zaključili se bodo najbrže v kratkem vsi deželni zbori, samo da ostane vlada napram dijaštvu moč beseda. Nekari trezni profesorji, kojim je mar blagor dijaštva ter bi z zatvoritvijo visokih šol imeli sami znatno zgubo, podpirali so misel dijakov, da se je sklical v Litomericah velik dijaški shod v nadi, da bodo njih učenci slušali in uvaževali predloge in dobre svete. A motili so se. Na shodu pojavil se je nakrat Wolf kot edini zaupnik in voditelj shoda ter netil strast in sovraštvo pruskega dijaštva. Rekel je, da si nemški dijaki nikdar ne smejo pustiti dopasti, da jih veže le črno-zolti (avstrijski) trak, temveč stremljenje je in ostane črno-rudečo-rumeni (pruski), kajti vseučilišče ne sme biti vzgojevališče avstrijskih uradnikov, temveč ista so vse nemška kulturna zadeva. Dijaki so začeli vsled tega štrajkati ter ne obiskujejo več predavanj. Njihov upor pa se ne omeja le na Prago, nego izvolili so poseben odsek, čegar odposlanci so odšli tudi na Dunaj, Inomost in Gradec prigo varjat tovariše k skupnemu uporu. To so tudi dosegli, kakor kažejo rogoviljenja nemškega dijaštva v teh mestih. Vlada gledala bo najbrže nekaj časa mirno te izgrede, a konečno zadovoljila prusko dijaštvo, za kar se bo v ozadju krototal nasilni Wolf.

(Dvoboj poslancev.) Hrvatskega narodnega poslanca Derencina pozval je vladni pristaš, mažaron Kovačević na dvoboj, ker je povedal nedavno v zboru preveč resnic o postopanju banove stranke.

(Ogrski deželni zbor) razpravlja počasi povsem hladnokrvno domače zadeve. Pritožbam drugih narodnosti zbok pomažarenja krajevnih imen se posmehujejo ter zavračajo pritožitelje na postopanje Nemčije napram Poljakom na Pruskem. Mažarska brezobzirnost je še posebno sedaj zrasla, ko se je zvedelo, da cesar deputacije sedmograških žen na Dunaji niti vzprejeti ni hotel, ker bi moral sicer zapeti Banffyju mrtvaški zvon. Začelo pa se je živahno vohunstvo zoper nezadovoljneže, brž niti nežnemu spolu ne bodo prizanašali, ko izvohajo, kdo je vspodbudil omenjeno deputacijo na cesarja. Govori se, da se je posrečilo najti vohunom pri nekajih rumunskih

in slovanskih rodovinah pozive za splošno pravico in nabiranje zaklada, da se uprizoni kaj sličnega, kakor je bilo leta 1848.

Ogled po širnem svetu.

(Italijanska vlada) sklenila je pošiljati vsako leto veliko množino italijanskih knjig med benečanske Slovence brezplačno, med njimi primerno mnogo molitvenikov, da odvrne ljudstvo od čitanja mohorjanskih knjig, ter tako zatre med njimi razširjajoči slovanski duh. Naj bi rajši poslala brezplačno nekaj hlebčkov kruha gladu poginjajočim italijanskim podanikom.

(Ruska) je dobila od Turške pomenljivo dovoljenje, da sme znanprej njeno vojno brodogovje voziti skozi Dardanele. Stem se je odprla Rusiji prevažna pomorska moč, za kar jo Angleška grozno zavida.

(Med Angleško in Rusijo) je razmerje skrajno napeto, bati se je, da si stopiti obe vlemoči z orožjem nasproti. Angleška je vedela, da se Ruska ne bo posebno okoristila z kitajskim pristaniščem „Porth-Arthur“, dokler nima tudi nasprotne luke. „Talien-wan“ v rokah, od koder je mogoče zasledeno prvo luko braniti. Ni se tedaj ruski osvojitvi prve posebno protivila. Ko pa je sedaj zasedlo rusko brodogovje tudi „Talien-wan“, protivi se Anglija temu na vso moč ter grozi s skrajno silo. Francija je na strani Ruske.

(Kuba.) Ker španjska vlada ni dosti vplivna, da bi zabranila in udušila vedno na novo porajajoče nemire na otoku, brigati so se jele Zedinjena ameriške države, češ, da so na otoku naseljeni Amerikanci v nevarnosti za življenje ter se je odposlalo nekaj vojnih ladij v Havano v posredovanje. S tem pa se je čutila španjska avtoriteta hudo užaljeno ter odredila, da takoj odpljuje par vojnih ladij v severnoameriška pristanišča Amerikance dražiti. Ako pa pomislimo, da ima Severna Amerika nad 80 vojnih ladij, pokaže se početje onemogle Španije res smešno.

Dopisi.

Iz Št. Petra v Sav. dolini. Nezaslišna propast Lenkota in njegove stranke pri občinski volitvi dne 22. januarja t. l. zmešala je naši nemčursko socijalni stranki popolnoma možgane. Vijejo se in lažejo, da bi lahko človek kar grabil. Iskali so „kozla“, nad katerim bi spustili svojo jezo in si olajšali kosmato vest. Našli so ga. In kaj mislite, gospod urednik! koga so zbrali? Preč. gospod župnik Jan, ta jim je najbolj pri srci. In zakaj? No zato, ker se poteguje za sveto cerkev, vero naših dedov in pravično stvar. Če bi ta gospod hotel trobiti v Lenko tovrog in če bi pozabil, da je rimsko katoliški župnik, potem seveda bi mu peli slavo. A nič hujšega tem ljudem, kakor resnica in pravica. Z lažjo hočejo ponižati, kar je vzvišenega in zasukati, da bi bilo dobro in pravično, slabo. Star pregovor pravi: „Oslovski glas ne sega do nebes“, mi pa rečemo: „Laž šentpeterskih nemškutarjev osramoti le njih, ker jih kaže v pravi luči.“

Človeku, ki ne pozna te nemčurske zalege in ne vidi v srce tej nemškutarški sodrgi, je težko dopovedati kako perfidna je ta svojad; kaj vse si zmisli in kako orožje rabi, da bi nji neprijetne osebe žalila in poniževala. Tako n. pr. se piše in laže v zakotnih listih, da je preč. g. župnik Jan na volilnem shodu storil vse, da odvrne volilce od Lenkota in njegove stranke. Kaka laž je to, ve najmanj 150—200 udeležencev shoda, ker na shodu nikdo preč. gospoda župnika videl ni in ga tudi videti ni mogel, ker ga bilo ni.

Lenkota seveda njegovi pristaši hvalijo, kako je bil skrben, varčen in postrežljiv. Pa prašaj kmeta in odgovoril ti bo: Lenko je bil do skrajnosti maščevanja željen, skrben za se in svoje pristaše, proti kmetu pa paša. Ljudski glas, božji glas! Sicer pa so volitve najbolje pokazale kako dober gospodar je Lenko mogel biti in kako ga je ljudstvo ljubilo, ker on in njegova stranka vjeli so celih 6 glasov v vsih treh razredih. Preč. g. župnik Jan pač dobro pozna razmere in potrebe Šent Petra. In če je zinil

kako za narodno stvar, storil je kot pošten Slovenec, kot kristjan, kot katoliški župnik, ki se ne more in ne sme vezati s socijaldemokrati in Wolfovci, ki izdajajo vlado in žalijo presv. vladarja. Čvekanje o nemških družinah v Št. Petru je tako, kakor bi kdo trdil, da je žaba vol ali pa opica Orangutan Nemeč. V Šent Petru so samo Slovenci ali taki, ki bi radi bili Nemci po naše nemškutarji.

Kaka zlobnost in obrekovanje je pač, da lažejo ti petakari, da je preč. g. župnik uporabljal leco in spovednico v prid Slovencem in na škodo Lenkota. Cela cerkev je na pričo, da preč. g. župnik niti jedne besede ni zinil, kar bi letelo na volitve ali Lenkota. Hudobno so si zmislili tudi, da je dal pri spraševanju zapreti vrata, da bi Nemci oziroma nepoklicani nemogli v cerkev. Če po zimi odpreš štiri duri in je cerkev natlačena, ti pa stojiš na vzvišenem prostoru in moraš glasno govoriti, pač čutiš, kaj je prepil. In pri nas v cerkvi tudi ni bilo nič drugega. Od štirih duri dali smo zapreti jedne in to one nasproti leci, ker je vleklo, tri duri pa smo pustili odprte. Lenkova gospa s hčerjo to lahko sama potrdi, ker je bila takrat v cerkvi. Sedaj pa taka laž. Nas in gospoda župnika bode le veselilo, če se vidimo mnogokrat v cerkvi, posebno pri spraševanju. Kako in od kod pa so dobili to laž, da je gospod župnik žugal, da če volijo Lenkota, da ne bode več krstil otrok in se bode župnija razpustila, to sam Klukec vedi. Take laži zmisli se morejo le ljudje, ki imajo mesto možganov otrobe v glavi, ker vsak le količkaj misleč človek se jim mora smejati in take bedarije kažejo le Lenkotove pristaše v pravi luči.

Nesramnosti tem ljudem ne manjka in njih „deutsche Ehre und deutscher Charakter“ kaže se posebno v tem, da znajo ovajati, kakor malokateri. Spravili so se na uboge dijake, ki so slučajno prišli tu mimo in jih ovajajo, da bi jim nemškomisleči ravnatelj škodoval, če je kaj mogoče škodovati.

Najlepša lastnost te klike pa je oporekanje. Sram bi moglo biti človeka sedeti kedaj v taki družbi in z ljudmi tako nizkega značaja in tako puhle olike, ki se drznejo kedaj komu očitati, če je pil kupico vina v njih družbi. Take gostoljubnosti so zmožni le ljudje brez vsake svetovne olike, katerim je trebuh Bog, pijača pa zveličanje. Sicer pa je tukaj oponašanje najmanj na mestu, ker za vsak liter tujega vina, je preč gospod župnik štel gotovo jih najmanj deset.

Dopisuni čutili so svojo laž, ko so jo izročali papirju, zato so se že naprej bali, da bode preč. gospod župnik popravljal. Mi pa, ki poznamo preč. gospoda župnika, vemo, da je on mnogo prevzvišen, da bi ga mogli taki pritlikovci in tako pisarenje žaliti. Dobro vemo, da so mu taki dopisuni prenesnažni, da bi on mazal ob njih svoje roke in da je njegovo stališče previsoko, da bi ga doseglo volčje lajanje. Velik pesnik pravi: „Naj psi lajajo, to kaže, da mi jahamo!“

Iz Braslovč. „Skazi se hitro, popravi težko“, posebno omadeževana čast. Nahaja se namreč žalibože mnogo značajev, kojih duša in škodoželjno srce se edino le s tem pomiruje in tolaži, da spodkopavajo čast poedinim, še večje zadostilo jim je seveda, ako zamorejo svojo zavist izliti nad celo skupino.

Enaka prikazen mora biti tudi pisec, kateri je poročal nedavno „Domovini“ kako nekatere občine nazadujejo, da je v braslovški občini razven jednega narodnjaka v zastopu 23 nemškomislečnih mož, ter da ima zastop tajnikom nemškutarja, ki mu le nemško uraduje. Večina bralcev, ki našo občino saj nekoliko pozna, je nad to vestjo seveda majala z glavami. Ako ni imel dopisun naravnost maščevalnega, zlobnega namena, mogel se je v številkah le zmotiti; kajti istina je, da je od 24 občinskih odbornikov 23 narodnih mož, ki se svoje narodnosti kot Slovenci vedno in povsod zavedajo, le eden, t. j. graščak je Nemeč.

Uraduje se v naši občini že nad 20 let le slovenski ter se bode tako uradovalo, dokler je Slovenec tukaj gospodar, kar se pa vendar nikoli premeniti ne sme. Naš občinski tajnik

opravlja enako službo tudi v občinah Št. Pavel, Marija Reka in v Št. Petru.

Kakor v Braslovčah, uraduje tudi v prvih dveh izključno slovenski, da tega ni mogel storiti v Št. Petru, gotovo ni njemu predbacivati; a sedaj, ko je tudi ta občina naša, uradoval bo i tam znanprej slovensko, v kolikor se je nadjati, da ga novi občinski zastop tajnikom obdrži. Podlo je tedaj obrekovanje, ki kaže le moža kratkih mislij, da naj bi se smelo braslovški občini očitati nazadnjaštvo, edino zato, ker je zahteval „vpokojeni purgarmajster“ nemško uradovanje v — Št. Petru. Ne motim se, ako si domnevam, takega podtikanja je bil zmožen le žaljeni ponos nekega možička, kate-rega ni moglo naših 22 odbornikov med svoje število brojiti, no, da bi bil pa ono „enojko“ pomnožil, to pa še manj.

Narodno-gospodarske novice.

Poročilo o IV. občnem zboru „Savinjske podružnice“ slov. planinskega društva.

Dne 16. januarja t. l. vršil se je IV. letni občni zbor naše „Savinjske podružnice“ slov. plan. društva v Gornjemgradu v posojilničnih prostorih. Vodstvo podružnice ima to hvalevredno navado, da priredi letni občni zbor vsako leto kje drugje in da imajo na ta način prebivalci raznih krajev Savinjske doline priliko se vdeleževati občnih zborov. Tako je bil predlanski občni zbor v Žalcu, lanski v Mozirju in letošnji v Gornjemgradu.

Po običajnem pozdravu načelnikovem prečita podružnični tajnik g. Ignacij Šijanec obširno poročilo iz karerega povzamemo sledeče:

„Savinjska podružnica“ je v svojem IV. društvenem letu imela 12 ustanovnikov in 111 pravih in nekaj podpornih članov. Število članov pomnožilo se je za 16; eden član je izstopil. Preminul je dne 6. maja l. l. zvesti član in bivši podružnični tajnik g. Anton Perné not. kand. itd. v Gornjemgradu. Podružnica mu je položila na kisto prekrasen venec spleten iz samih gorskih cvetlic, posebno iz planink.

Največ članov prebiva v Savinjski dolini, a nekateri so pa v Mariboru, Ptuj, Gradcu, Dunaju itd.

Delovanje podružnice leta 1897. bilo je prav marljivo. V prvi vrsti mora se omeniti, da je podružnica pri slapu pod Rinko postavila kaj lično verando in da je pričela z delom pri stavbi Gornjegrajske kočice na Menini planini. Za poslednjo zgradbo se je meseca novembra posekal les in bode kočica najbrž meseca julija t. l. že zgotovljena in izročena svojemu namenu.

Veliko dela imela je podružnica v minulem letu z „Mozirsko kočico“. To se je v podstrešji obilo z deskami, dobila je dvojna vrata in okoli kočice postavil se je plot. Tudi inventar te kočice se je pomnožil nekaj z nakupom, nekaj pa z darili g. Antona Goričarja, župana Mozirskega.

Sobo pri Planinšeku je podružničin član g. Giovanni Fantoni, slikar iz Genove na Laškem — slikal, katero delo bode pa omenjeni gospod še le letošnjo poletje — ko se vrne zopet nazaj na Štajersko — dovršil.

Pri presihajočem studencu pod Iglo postavila je podružnica mizo z dvema klopema, jedno klop pa v Logarjevi dolini ob potu, od koder zagledaš slap pod Rinko. Za Vračko zijalko (podzemeljsko jamo) pri Sv. Vrbanu na Dobrovlji je dala napraviti lestvico, da lahko prideš v gornjo jamo; pri Potočki zijalki na Olševi se je pa na primernem kraju postavila klop.

Mnogo je storila podružnica za pote. Napravil se je 1 m širok pot od Mozirske kočice do studenca, kjer je bila prej hoja po vodo silno nevarna, kajti pot vódi nad strmim prepodom med samimi skalami. Precej starih potov se je popravilo oziroma prelozilo; tako pot pod Malo Kopo na Golički planini, pot na Ojstrico in oni na levi strani slapa pod Rinko na Okrešelj. Različna pota so se na novo zaznamovala, a pri nekaterih so se stara zaznamovanja obnovila in postavilo oziroma pribilo se je dokaj novih orientacijskih tabel oziroma napisov.

V Kocbekovi koči bil je od 15. julija do 15. septembra vodnik Jurij Planinšek kot oskrb-

nik. Ta kočica bila je preskrbljena z raznimi živili in pijačami.

„Savinjska podružnica“ je priredila dne 8. septembra. m. l. svečanost razkrivatelju in najboljšemu poznavatelju Savinjskih planin, g. dr. Johannesu Frischaufu, vseučiliščnemu profesorju v Gradcu povodom njegove šestdesetletnice. O tej znameniti slavnosti, ki je bila v Mozirju in sicer zelo sijajna, poročali so itak vsi naši listi in tudi „Domovina“ prinesla je svojedobno obširnejši popis.

Uvaževaje, da bi bila direktna zveza Savinjske doline s sosednjimi deli Koroškega velike važnosti za naše ljudstvo, delovala je podružnica na to, da bi se zidala široka vozna cesta iz Solčave oziroma Logarjeve doline čez Šentlartsko sedlo v Železno Kapljo. Podružnica je preskrbela prošnje za zgradbo omenjene ceste in te so podpisale občine Solčava, Luče, Ljubno in okrajni zastop Gornjegrajski kakor tudi osrednji odbor „Slov. plan. društva“ in tega društva podružnice: Kamniška in Savinjska. Te peticije poslale so se vis. c. kr. ministerstvu notranjih zadev; po drž. poslancu vitezu Berksu pa so se predložile poslanski zbornici.

Da bi se zanimanje za turistiko povzdignilo, priredila je podružnica leta 1897. več izletov in predavanj.

Najvažnejše je bilo predavanje načelnikovo pri po podružnici prirejenem poučno-zabavnem večeru dne 9. januarja 1897 v Gornjemgradu — o njegovem potovanju na Triglav.

Ravno o tem predmetu govoril je omenjeni gospod tudi dne 7. februarja m. l. na Rečici.

Podružnica ima tudi svojo knjižnico, v kateri je 231 knjig in knjižic, nadalje 236 foto grafij raznih gorskih pokrajin, 1 album 23 panoram, 37 zemljevidov in eno šestilo za panorame.

Odbor imel je v minulem društvenem letu 9 sej.

Omeniti je še, da je podružnica prodala svoje posestvo v Logarjevi dolini zadrugi „Rinka“, katera bode znabiti že letos na istem torišču postavila velik, in modernim zahtevam povsem vstrezajoč hotel.

Na predlog notarja g. Svetina izreče se poročevalcu zahvala in priznanje na temeljito zastavljenem poročilu.

Na to poročila podružnični načelnik, nadučitelj g. Fran Kocbek, ki je ob jednom blagajnik o denarnem stanju podružnice.

Ne bodemo navajali vseh podrobnostij o tem predmetu, ampak omenimo le skupne dohodke v minulem letu, ki so bili 1014 gl. 13 kr. in troške 1012 gl. 64 kr., tako da ostane še 1 gl. 49 kr. prebitka.

Tudi g. načelniku se na predlog g. Svetina izreče popolno odobrenje računov in vsestransko zaupanje.

V imenu odbora predlagal je občnemu zboru načelnik, naj bi se v proslavo 50letnice Njih prevzišenosti milega nam vladarja, postavila pod Ojstrico v bližini Kocbekove kočice — kapelica, v katerej bi se tudi lahko maševalo. Z burnim odobravanjem bil je sprejet ta sklep od borov in se je odbor pooblastil nabirati v to svrhu prostovoljne darove. Na ta način hoče proslavljati Savinjska podružnica ta veleznameniti jubilej in to popolnoma v smislu gesla „Vse za vero, dom, cesarja!“

Daj Bog, da bi se nabralo toliko prispevkov, kolikor je potreba v uresničenje tega sklepa.

Nadalje se je sklenilo, naj se naprosi slavni okrajni zastop, da bi isti blagovolil vplivati na to, da se zares v slabem stanu nahajajoča cesta iz Ljubnega v Luče zboljša. Potreba je velika; dokazi so razne nesreče, ki so se letos zgodile na istej cesti.

Ker ni bilo drugih važnejših nasvetov več, zahvali se načelnik vsem navzočim in zaključil IV. občni zbor Savinjske podružnice sl. pl. dr.

Iz navedenega poročila uvidi lahko vsak cenjeni čitatelj, da „Savinjska podružnica“ slov. plan. društva marljivo izvršuje vse točke društvenega smotra, zato je vredna, da jo vsi rojaki krepko podpirajo v čast naših prekrasnih planin.

Loterijske številke.

Trst 29. januarja 1898: 42, 86, 40, 9, 24
Linc „ „ „ 7, 24, 61, 37, 42

Koledar.

Petek (4.) Andrej Korz. — Sobota (5.) Agata, devica in mučenica. — Nedelja (6.) I. predpelnična Septuag. Tit, škof. — Ponedeljek (7.) Romuald, opat. Torek (8.) Janez Mat. sp. — Sreda (9.) Ciril Aleks; Polona, devica in mučenica. — Četrtek (10.) Školastika, devica.

Sejmi.

Dne 5. februarja pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Dne 7. febr. na Dobri, v Gornjemgradu in Lipnici. Dne 9. febr. v Konjicah, na Pilštanju in v Imenem (za svinje). Dne 10. febr. v St. Juriju ob juž. žel. in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Vabilo

23. rednemu občnemu zboru

Gornje-Savinjske posojilnice

v Mozirji

dne 16. februarja t. l. ob 9. uri predpoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo blagajnika.
2. Poročilo nadzorništa in njega nasveti.
3. Volitev načelništa in nadzorništa.
4. Posameznosti.

Gornje-Savinjska posojilnica v Mozirji
registr. zadruga z neomejeno zavezo.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v špecerijski stroki, z dobrimi priporočili, se sprejme z ugodno plačo v ljubljansko trgovino.

Slovenci imajo prednost

Ponudbe na „Upravništvo Domovine“ v Celji.

Naznanilo.

V Orlivasi, občina Braslovče se odda zidanje in sploh grajenje nove šole. Manjševalna dražba bode se vršila dne 17. svečana t. l. ob 10. uri predpoldne na licu mesta, kjer se ima sezidati nova šola.

Izklicalo se bo za 7000 gl.

Vsak, ki se dražbe vdeleži, mora 10% vadije pred dražbo pri dotični komisiji položiti.

Stavbeni načrt, proračun stroškov in dražbeni pogoji so na ogled pri kr. šol. svetu v Braslovčah.

Krajni šolski svet Braslovče, 27. prosinca 1898.

(26) 1

An. Trauner, načelnik.

Občinski tajnik

išče službe pri kaki slovenski občini. Kdo pove upravništvo tega lista. (29)

Prostovoljna prodaja posestva.

Razprodati namerujem svoja zemljišča na kose ter se vabijo kupci v nedeljo, t. j. 6. februarja t. l. popoldne ob polu 3. uri v gostilno g. Simona Kukeca v Žalcu.

Lucija Vrečer

(31)

posestnica v Žalcu.

Dva dečka

iz poštene rodovine, s primerno šolsko nabrazbo, zmožna slovenščine in nemščine ter krepka, vzprejmeta se za trgovska učenca; prednost se daja kmetskim dečkom. Poprati je pri

Ivanu Scharner

(30) 2—1

trgovec v Šoštanju pri Celji.

Išče se

prodajalka

dobro izurjena in kolikor mogoče samostojna v trgovini z različnim blagom (kramo, špecerijo itd.) Služba se mora takoj nastopiti. Plača po dogovoru. Ponudbe s spričevali in podatki o dosedanem službovanju — ako mogoče s fotografijo — do 12. februarja t. l. vsprejema uredništvo tega lista. — Prosilke, ki morejo vložiti nekoliko kavicje — imajo prednost. (27) 1

Zahvala.

Rodbina Bezenšekova se prisrčno zahvaljuje vsem č. g. učiteljem, ki so se dne 20. jan. mnogobrojno udeležili pogreba našega blagega strica

ŠTEFANA BEZENŠEKA

umirovljenega nadučitelja v Podsredi.

Posebna hvala gre gg. učiteljem-pevcem, ki so pri pogrebu tako milo in ginljivo peli nagrobnico rajnemu staremu tovarišu — Hvala tudi č. g. Šketu, sedajnemu nadučitelju v Podsredi za njegovo kolegijalno požrtvovanje ter pred. duhovščini za blagovoljno spremstvo.

Na Frankolovem, v Podsredi in v Plovdivu, meseca januarja 1898.

(23)

Rodbina Bezenšek.

Dr. Hinko Šuklje

praktični zdravnik v Celji

ordinuje zopet od dne 24. janu-
rija t. l. vedno kakor poprej od 9.
do 12. ure dopoldne in od 2. do 4.
ure popoldne. (10) 3-3

Minuendo-licitacija

za popravo cerkvenega stolpa v Škalah: se vno
vič razpisuje na 21. februvarja ob 11. uri pred-
poldne. Proračun 2080 gl.

(24) 2-1

Schwarz, m. p.

Dva učenca in dve prodajalki

sprejme takoj trgovina mešanega blaga.

Ponudbe na

Ivan Končan

(14) 3-3

v Šoštanji.

Dr. Kamilo Böhm

okrožni zdravnik Št. Pavlu v S. dol.

ordinuje od sedaj naprej vsaki dan

v Št. Pavlu v Sav. dolini.

(22) 3-2

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, la-
neno seme, detelno seme, krompir na cele
vagone, sploh vse deželne pridelke po najviš-
jih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste
in vsako množino, kakor tudi jajce in ku-
retnino.

(159) 52-28 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Hiša

z gospodarskim poslopljem, vrtom, ako se želi tudi
njivoj in travnikom, se da v najem. Zbok jako ugodnega
mesta v sredi velike vasi, blizu cerkve, ob stiku dveh
okrajnih cest, je pripravna za trgovca kakor nalašč.
Tudi kakej upokojenej obitelji jo je v stanovanje kar naj-
bolje priporočati, ker je v jako zdravem, složnem kraju.

Oglasiti se je pri sosedu g. Jož. Podkubovšku,
posest. v Žičah, pošta Loče pri Poličanah, ki bo dal iz
prijaznosti druga pojasnila. (13) 3-3

Živinozdravnik

Josip Stengu

v Žalci

se priporoča vsim posestnikom in
živinorejcem, ki potrebujejo njegove
pomoči. (21) 3-2

Stotisočero

družin vsak dan

posebno

rado pije

Zivijo!

Kathreiner- Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino
Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker
pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova
sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in
otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreiner-
jeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi nadalje hranilne vloge

(12) 3-3

po 4%

brez odbitka novega rentnega davka.

Jermenar,

sedlar in torbar

Fran Primožič

prej Fr. Velkaverh

v levčevi hiši sv. Petra cesta v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo doma izdelanih navadnih kmetijskih, finih angle-
ških in ogrskih (Brustgeschirr) konjskih oprav.

Imam v zalogi popolne jezdne oprave, sedla, biče, brzde, vajete, uzde itd.

Jermene za stroje in mline kilo po gl. 3.15 in 3.60 in do 4 gl. iz
dobrega domačega in dunajskega usnja.

Izdelujem jako trpežne kovčege (Reisekoffer), torbe in druge usnjate reči.

Vse poprave se hitro in vestno izvršujejo.

Cene zmerne.

Solidna postrežba.

(4) 8-4

Vnanja naročila se takoj izvrše.